



Funded by
the European Union



UDHËZUES PËRVLERËSIMIN E SHKOLLËS NGA KOMUNA (DKA) PARA VIZITËS PËR SIGURIMIN E CILËSISË

Projekti "Përkrahje për arsimin fillor dhe të mesëm të lartë"

Përgjegjësia e shkollës

Kryeni vetëvlerësimin për një periudhë 4-6-javore.

Shkolla duhet të përfshijë sa më shumë staf në vetëvlerësimin e shkollës. Është thelbësore që të vëzhgohen sa më shumë orë mësimore të jetë e mundur (joformalisht) për të siguruar prova të forta.

Shkolla duhet t'i dërgojë pyetësorë stafit, prindërve dhe nxënësve dhe të analizojë rezultatet e pyetësorëve

Krijoni një dosje elektronike dhe fizike të provave për ekipin vizitues

Shkolla duhet t'i dërgojë DKA-së raportin e vetëvlerësimit, duke përfshirë qasjen në një dosje elektronike me shembuj të dëshmimeve si dokumentacioni i planifikimit, fotografitë e punës së nxënësve, informatat kthyesë të vëzhgimit të orës mësimore etj.

Ekipi vizitues duhet gjithashtu të ketë qasje në një dosje fizike të dokumenteve, por gjithashtu do të kërkojë çdo dëshmi që nevojitet gjatë vizitës.

Krijoni orarin e takimeve dhe ftoni pjesëmarrësit

Pasi komuna të ketë caktuar një datë:

Shkolla duhet të planifikojë orarin dhe të organizojë takime ndërmjet ekipit të vlerësimit dhe

- Këshillit të nxënësve
- Këshillit të shkollës
- Përfaqësuesit e stafit
- Përfaqësuesit e prindërve
- Menaxherë të mesëm / koordinatorë të sigurimit të cilësisë, pedagog etj.
- Drejtorit të shkollës

Orari duhet t'i dërgohet udhëheqësit të ekipit/DKA

Organizoni një dhomë takimi për ekipin e vlerësimit

Shkolla duhet të përgatisë një dhomë për ekipin e vlerësimit që të analizojnë dëshmitë, të shkruajë raportin dhe të ketë biseda konfidenciale.

Ekipi duhet të jetë në gjendje të ketë biseda konfidenciale pa ndërprerje.

Përgatitni stafin

Drejtoria e shkollës duhet të përgatisë stafin për vlerësimin e shkollës. Ata duhet të theksojnë se vlerësimi është mbështetës dhe synon të ndihmojë shkollën të identifikojë fushat që kërkojnë përmirësim. Ata duhet të informojnë stafin se ekipi i vlerësimit do të përdorë një sërë teknikash vëzhgimi.

- Ata do të vëzhgojnë një përzgjedhje të vogël të orëve mësimore në kohëzgjatje prej 45 minutash.
- Ata do të vëzhgojnë një përzgjedhje më të gjerë orëve mësimore për 25 minuta.
- Ata do të kryejnë një seri vëzhgimesh 10-minutëshe të orëve mësimore "të lëshuar" gjatë një periudhe 1 deri në 2 orë.

Përdorimi i një sërë teknikash vëzhgimi do t'i japë ekipit një pamje më të plotë të mësimdhënies dhe të nxënit në shkollë.

Menaxhmenti i shkollës duhet të sigurojë personelin se orët mësimore nuk do të vlerësohen dhe se asnjë emër nuk do të përmendet në raportin përfundimtar.

Ata duhet të informojnë stafin se raporti përfundimtar do të ndahet me ta, me prindërit dhe me komunën.

Ata duhet të informojnë stafin për takimet që duhet të marrin pjesë.

Përgjegjësia e komunës

Caktoni një datë

Komuna duhet të pajtohet me drejtorin e shkollës për një datë për vlerësimin e shkollës. Vlerësimi duhet të zgjasë jo më shumë se 5 ditë.

DKA-ja duhet të zbatojë një qasje të arsyeshme ndaj datave të vlerësimit për të shmangur konfliktin e orarit të vlerësimit me ngjarjet kryesore në kalendarin shkollor, pra procesim e mësimdhënies.

Informoni Inspektoratin Rajonal për datën e vlerësimit

Është e rëndësishme që inspektorati rajonal i arsimit të informohet në mënyrë që ata të mund të monitorojnë dhe mbështesin procesin.

Inspektorati mund të dërgojë një inspektor në shkollë gjatë vlerësimit.

Mblidhni një ekip për të vlerësuar shkollën.

Ekipi duhet të përmbajë një gamë të personelit të shkollës duke përfshirë mësimdhënësit, koordinatorët e sigurimit të cilësisë, trajnerët e certifikuar, drejtorin e shkollës, pedagogun, punëtorët profesionalë nga shkollat.

Ekipi mund të përmbajë gjithashtu përfaqësues nga komuna dhe personel në pension. Megjithatë, është jetike që këto vizita të sigurimit të cilësisë të ndihmojnë **aftësimin e personelit nga brenda shkollës** për sigurimin efektiv të cilësisë.

Madhësia e ekipit ndryshon sipas madhësisë së shkollës që vlerësohet.

Caktoni role për ekipin e vlerësuesve

Anëtarët e ekipit duhet të caktohen për të vlerësuar aspekte të ndryshme të shkollës. Një person drejton një fushë me një person të dytë të caktuar për të ndihmuar.

- Menaxhimi dhe Qeverisja
- Kultura dhe Mjedisi Shkollor
- Mësimdhënia, Të nxënit dhe Vlerësimi
- Zhvillimi Profesional i Mësimdhënësve në Shkollë
- Performanca e Nxënësit

Shembull

Ekipi prej 5 anëtarëve, Udhëheqësi i Ekipit, Zëvendës Udhëheqësi i Ekipit, Vlerësuesi 1, Vlerësuesi 2, Vlerësuesi 3

Zona e Vlerësimit	Vlerësuesi kryesor	Zëvendës vlerësuesi
Menaxhimi dhe Qeverisja	Udhëheqës i ekipit	Vlerësuesi 1/ Emri i personit
Kultura dhe mjedisi shkollor	Zëvendës udhëheqës i ekipit	Vlerësuesi 2/ Emri i personit
Mësimdhënia, Të nxënit dhe Vlerësimi	Vlerësuesi 3	Udhëheqës i ekipit
Zhvillimi Profesional i Mësimdhënësve në Shkollë	Vlerësuesi 2	Zëvendës udhëheqës i ekipit
Performanca e Nxënësit	Vlerësuesi 1	Vlerësuesi 3

Shkollat e vogla mund të kërkojnë vetëm një ekip prej 2 personave për të vlerësuar. Një drejtues ekipi dhe një zëvendës drejtues ekipi. (Ekipet duhet të jenë të paktën 2 persona.)

Roli i udhëheqësit të ekipit

- Sigurohuni që ekipi të jetë koheziv dhe të sillet në mënyrë profesionale.
- Mbështetni të gjithë anëtarët e ekipit për të mbledhur prova dhe për të shkruar një raport konciz, por të saktë për shkollën.
- Drejtoni takimet e ekipit në një mënyrë që respekton dhe inkurajon kontributet individuale.
- Veproni si pika e ndërlidhjes ndërmjet drejtorit të shkollës dhe ekipit vizitues.
- Sigurohuni që raporti përfundimtar të jetë një dokument koheziv dhe profesional.

Roli i vlerësuesve

- Vlerësuesit duhet të lexojnë vetëvlerësimin e shkollës para se të vizitojnë shkollën.
- Vlerësuesi duhet të krahasojë vetëvlerësimin dhe dëshminë e shkollës me provat që vlerësuesi mbledh.
Dëshmia vjen nga:
 - Takimet me stafin, nxënësit, prindërit
 - Biseda joformale me nxënësit, stafin dhe prindërit.
 - Dokumentacioni planifikues.
 - Analiza e rezultateve të anketës
 - Dëshmi nga vëzhgimet e orës mësimore
 - Dëshmi fizike brenda shkollës si shfaqje të punës së nxënësve, burime.
- Vlerësuesi duhet të mbajë shënime për të gjitha takimet, vëzhgimet e orëve mësimore, bisedat, shënimet rreth dokumentacionit dhe shënimet për provat fizike në shkollë.
- Vlerësuesi duhet të ndajë mendimet dhe vëzhgimet me pjesën tjetër të ekipit.
- Më pas vlerësuesi shkruan një raport për seksionin ku është caktuar. Raporti është i shkurtër dhe duhet të bazohet në prova. Më shumë se një burim provash duhet të jenë të pranishëm para se të arrihet ndonjë përfundim.

Të gjithë anëtarët e ekipit duhet të vëzhgojnë orët mësimore dhe të japin informacion mbi mësimdhënien dhe të nxënët.

Përgjegjësia e ekipit vlerësues

Para vizitës, ekipi i vlerësimit duhet të sigurohet se ka lexuar dhe përvetësuar plotësisht informacionin nga:

- Raporti i vetëvlerësimit të shkollës dhe dëshmitë elektronike që shkolla ka ofruar.
- Udhëzuesin për vizitat komunale për sigurimin e cilësisë
- Raportet ekzemplarë të komunës për sigurimin e cilësisë
- Rubrikën e vëzhgimit të orës mësimore
- Një udhëzues praktik për praktikën pedagogjike efektive
- Një udhëzues praktik për vëzhgimin efektiv të orës mësimore
- Prezantimi i udhëzimeve pedagogjike - rifreskuespedagogjik

Është e rëndësishme që ekipi i vlerësimit të jetë krenar për rolin e tyre dhe të sigurojë që të gjitha provat e mbledhura të trajtohen në mënyrë konfidenciale. Provat dhe rekomandimet do të shfaqen në një raport përfundimtar transparent. Dëshmitë nga vëzhgimet e orës mësimore nuk duhet të ndahen në mënyrë joformale me askënd përveç anëtarëve të ekipit të vlerësimit.

Gjatë vizitës së sigurimit të cilësisë

Kohëzgjatja e vizitës

Vlerësimi duhet të zgjasë jo më shumë se 5 ditë. Në fund të 5 ditëve një raport me shkrim do t'i jepet drejtorit të shkollës, DKA-së dhe do t'i dërgohet Inspektoratit Rajonal.

Mbledhja e provave

Raporti nuk duhet të emërtojë mësimdhënës individualë. Duhet të shkruhet me një ton mbështetës i cili gjithmonë bazohet në prova nga:

- Takimet me stafin, nxënësit, prindërit
- Biseda joformale me nxënësit, stafin dhe prindërit.
- Dokumentacioni planifikues.
- Analiza e rezultateve të anketës
- Dëshmi nga vëzhgimet e orës mësimore
- Dëshmi nga librat e nxënësve, portfoliot e vlerësimit etj.
- Dëshmi fizike brenda shkollës si shfaqje të punës së nxënësve, burime etj.
- Dëshmi akademike të praktikës pedagogjike efektive

Trekëndëzimi i provave

Provat duhet të trekëndëzohen përpara se të ndahen mendimet. Një opinion nuk është i vlefshëm nëse bazohet vetëm në një burim provash. Ai duhet të bazohet në të paktën dy ose tri prova.

Shembuj të trekëndëzimit të provave

Shembulli 1

Një vlerësues nuk duhet të arrijë në një përfundim bazuar vetëm në shikimin e dokumentacionit të planifikimit. Vlerësuesi trekëndëzon provat nga dokumentacioni i planifikimit duke i krahasuar me provat nga vëzhgimi i orëve mësimore dhe bisedat me nxënësit rreth mësimdhënies dhe të nxënësve.

Shembulli 2

Një vlerësues nuk duhet të arrijë në një përfundim bazuar vetëm në një bisedë nga një anëtar i stafit ose çfarë thuhet në një takim. Vlerësuesi duhet të kërkojë prova të tjera për të verifikuar nëse ajo që është thënë është e saktë.

Bisedat me stafin, nxënësit dhe prindërit do të ishin një shembull i trekëndëzimit të provave.

Mund të ndodhë që provat nga bisedat me stafin të kundërshtohen nga provat nga bisedat me nxënësit dhe vëzhgimet e orëve mësimore.

Shembulli 3:

Një vlerësues nuk duhet të vlerësojë cilësinë e mësimdhënies dhe të nxënësve bazuar në provat nga 1 orë mësimore. Vlerësuesi duhet të vëzhgojë sa më shumë orë mësimore të jetë e mundur. Vlerësuesi duhet të përdorë gjithashtu dëshmi nga bisedat me nxënësit dhe analiza e punës së tyre.

Shembuj komentesh nga një raport

- *Dëshmitë nga planifikimi i orës mësimore, bisedat me nxënësit dhe vëzhgimet e orës mësimore tregojnë se mësimdhënësit përdorin një sërë strategjish të bazuara në prova në orë mësimore. Anëtarët e ekipit vëzhguan strategjitë e mësimdhënies ndërvepruese, strategjitë e të nxënësve në bashkëpunim, diferencimin e orëve mësimore sipas përmbajtjes. Megjithatë, reagimet e nxënësve u karakterizuan nga përdorimi i notave pa informata kthyese për cilësinë. Ekipi vizitues ka parë pak prova të përdorimit të rubrikave nga mësimdhënësit.*
- *Megjithëse dokumentacioni i planifikimit përfshinte mësimin e individualizuar për nxënësit, strategjitë e vlerësimit formues dhe kritere të qarta suksesi, dëshmitë nga vëzhgimet e mësimin dhe bisedat me nxënësit treguan se shumica e mësimdhënësve nuk përdornin rregullisht një shumëllojshmëri praktikash të bazuara në dëshmi.*
 - *Për shembull: Nxënësve iu dhanë notat 1,2,3,4,5 pa asnjë reagim apo informata kthyese konstruktive. Shumica e orëve mësimore ishin me një ritëm dhe nxënësit, që të gjithë punonin në të njëjtën detyrë. Sfidat mungonte në shumicën e orëve mësimore dhe nxënësit më të dobët morën pak mbështetje.*

Teknikat e pyetjeve

Ua kujtoni të pranishmëve se ekipi është atje për të mbështetur zhvillimin e shkollës dhe jo për të gjykuar. Këto vizita janë vlerësime mbështetëse. Ato nuk janë inspektime gjyquese. Megjithatë, për të qenë kuptimplotë, është roli i vlerësuesit që të mbledhë sa më shumë prova të jetë e mundur dhe ta krahasojë atë me vetëvlerësimin e shkollës.

Gjatë takimeve dhe bisedave me nxënësit, stafin dhe prindërit, ekipet vlerësuese duhet të bëjnë **pyetje të hapura**.

Mundohuni të mos bëni pyetje që gjenerojnë vetëm një përgjigje po ose jo. Bëni pyetje që gjenerojnë një tregim provash për të cilat mund të mbani shënime.

Pyesni për ndikimin e politikave të shkollës, praktikave, ndryshimeve të fundit.

Për shembull:

Çfarë ndikimi kanë vëzhgimet formale të orës mësimore mbi cilësinë e praktikës profesionale?

Çfarë ndikimi ka këshilli i nxënësve për cilësinë e mësimdhënies dhe të nxënësve?

Vëzhgimet e orës mësimore

Është përgjegjësi e të gjithë ekipit vlerësues vizitor që të vëzhgojë sa më shumë orë mësimore të jetë e mundur.

Nuk është e nevojshme që të vëzhgojnë **të gjitha** orët mësimore pasi ekipi nuk do të ketë kohë të mjaftueshme për të vëzhguar çdo mësimdhënës.

Është më efektive nëse ekipi përdor një shumëllojshmëri të strategjive të vëzhgimit të orëve mësimore;

- Të vëzhgohet një përzgjedhje më e vogël të orëve mësimore në kohëzgjatje prej 45 minutash
- Të vëzhgohet një përzgjedhje më e gjerë të orëve mësimore në kohëzgjatje prej 25 minutash
- Të kryhet një seri vëzhgimesh 10-minutëshe të orës mësimore "hyrje në klasë" gjatë periudhave 1 deri në 2 orë.

Përdorimi i një sërë teknikash vëzhgimi do t'i japë ekipit një pamje më të plotë të mësimdhënies dhe të nxënit në shkollë.

Ekipi duhet të synojë të vëzhgojë çdo mësimdhënës në shkollë (edhe nëse është vetëm për 10 minuta). Nëse ka kohë ose ekipi është mjaft i madh, mësimdhënësit duhet të vëzhgohen disa herë.

Rubrika e vëzhgimit të orës mësimore përdor nivelet për të ndihmuar vëzhguesit të japin informata kthyesë konstruktive. Megjithatë, nuk ka nevojë të përdoret për të vlerësuar mësimdhënësit pasi vlerësimi është subjektiv dhe një orë mësimi mund të mos përfaqësojë në mënyrë të drejtë një fazë të të nxënit.

Roli i vlerësuesve **nuk është për të vlerësuar dhe gjykuar** mësimdhënësit. Roli kryesor është mbledhja e dëshmive që mbështesin rekomandimet konstruktive që do të përmirësojnë cilësinë e mësimdhënies dhe të nxënit në shkollë.

Mësimdhënësit mund të kërkojnë informata kthyesë për orët mësimore të tyre. Megjithatë, meqenëse vizitat e udhëhequra nga komuna janë të shkurtra, nuk ka kohë të mjaftueshme për të dhënë informata kthyesë individuale. Vëzhguesit duhet t'u theksojnë mësimdhënësve se roli i tyre është të mbledhin prova për të arritur një kuptim rreth mësimdhënies dhe të nxënit në të gjithë shkollën.

Është e rëndësishme që vlerësuesit të ndajnë gjetjet e tyre nga vëzhgimet e orëve të mësimit me ekipin, por vëzhgimet e tyre duhet të trajtohen si konfidenciale dhe jo të ndahen në mënyrë joformale.

Vëzhgimi i shkollës

Është e rëndësishme që grupi i vlerësimit të vëzhgojë nxënësit ndërmjet orëve mësimore dhe gjatë pushimeve.

Është gjithashtu e rëndësishme të vëzhgohet se si shfaqet puna e nxënësve në korridore.

- A vlerësohet puna e nxënësve?
- A është krijuar ndonjë formë paraqitjeje apo ekspozite nga vetë nxënësit?
- A evidentojnë ekspozitat e punës së nxënësve strategji pedagogjike siç është të nxënit në bashkëpunim?
- A kontribuojnë ekspozitat në atmosferën në shkollë dhe në mjedisin mësimor?

Shëndeti dhe siguria

Nëse një anëtar i ekipit vlerësues vëren një çështje të shëndetit dhe sigurisë, ai duhet të informojë udhëheqësin e ekipit në mënyrë që të komunikohet me drejtorin.

Nëse një anëtar i ekipit vëren ndonjë problem të mbrojtjes së fëmijëve, ai duhet të informojë drejtuesin e ekipit në mënyrë që t'i komunikohet personelit përkatës brenda sistemit arsimor.

Takimet e ekipit

Anëtarët e ekipit duhet të takohen çdo ditë me prani fizike, ose në internet nëse është e nevojshme, për të diskutuar gjetjet e tyre.

Ekipi duhet të krahasojë gjetjet e tyre dhe të punojë në bashkëpunim për të prodhuar një raport me cilësi të lartë që pasqyron në mënyrë objektive dhe të saktë statusin aktual të shkollës.

Është e rëndësishme që pikëpamjet e të gjithë anëtarëve të ekipit të trajtohen me respekt. Roli i udhëheqësit të ekipit nuk është të dominojë ekipin dhe të marrë përgjegjësinë për të shkruar të gjithë raportin. Raporti duhet të jetë produkt i përgjegjësisë kolektive. I tërë ekipi ekipi duhet të pajtohen për përmbajtjen e raportit.

Në takime mund të lindin mosmarrëveshje. Megjithatë, i gjithë ekipi duhet të kujtojë gjithmonë se vlefshmëria e opinioneve të tyre varet nga cilësia e provave të tyre.

Roli i udhëheqësit të ekipit ose zëvendës udhëheqësit të ekipit është të udhëheqë këto takime, të mundësojë ndarjen e provave dhe të sigurojë që një raport me cilësi të lartë me rekomandime të qarta të shkruhet për shkollën.

Është e rëndësishme që bisedat në takime të trajtohen në mënyrë konfidenciale.

Shkrimi i raportit

Raporti duhet të jetë mbështetës, por duhet të tërheqë vëmendjen ndaj praktikave të dobëta në mënyrë që shkolla të kuptojë fushat që kërkojnë zhvillim të mëtejshëm.

Udhëheqësi i secilës fushë vlerësimi është përgjegjës për të shkruar një pjesë të raportit.

Raporti është një **përpyetje kolektive** dhe i gjithë ekipi duhet të pajtohen për përmbajtjen e tij para publikimit.

Udhëheqësi i ekipit dhe zëvendës udhëheqësi i ekipit duhet të kontrollojnë raportin për saktësi dhe **përshtatshmëri**.

Komenti

Komenti për secilin tregues duhet të përfshijë një deri në dy paragrafë të shkurtër të provave. Në vijim duhet të pasohet nga një deri në tre rekomandime dhe lavdërime. Megjithatë, rekomandimet dhe lavdërimet nuk janë gjithmonë të nevojshme.

Shembull nga një raport:

Komenti

Dëshmitë nga planifikimi i mësimit, bisedat me nxënësit dhe vëzhgimet e mësimit tregojnë se mësimdhënësit përdorin një sërë strategjish të bazuara në prova në mësim. Ekipi vizitues ka vëzhguar strategjitë e mësimdhënies ndërvepruese, strategjitë e të nxënësve në bashkëpunim, diferencimin e orëve mësimore sipas përmbajtjes. Megjithatë, reagimet e nxënësve u karakterizuan nga përdorimi i notave pa informata kthyesë për cilësinë. Ekipi vëzhgues ka parë pak prova të përdorimit të rubrikave nga mësimdhënësit.

Lëvdatat dhe rekomandimet

Rekomandimet dhe lëvdatat duhet të lidhen drejtpërdrejt me provat në paragrafin e mëparshëm.

Vlerësuesit nuk kanë nevojë të bëjnë rekomandime ose lëvdata nëse nuk kanë asnjë. Megjithatë, është jetike që shkolla të jetë në gjendje të përdorë rekomandimet nga raporti për të informuar për zhvillimin e ardhshëm.

Lëvdatat duhet të jenë specifike pa përmendur emra individësh.

Rekomandimet duhet të jenë praktike dhe duhet të shmangin nevojën për investime financiare.

Nëse mungesa e objekteve pengon realizimin e kurrikulës, këto duhet të shënohen për të informuar për planet zhvillimore të komunës. Megjithatë, ato nuk duhet t'i ngjajnë një 'liste dëshirash'. Provat për investimet financiare duhet të jenë të qarta.

Shembull i lëvdatave dhe rekomandimeve

- *Lëvdata: Mësimdhënësit e shkencave realizuan orë mësimore praktike të shkencës pa pasur një laborator shkencor me burime/mjete të mira.*
- *Rekomandim: Stafi duhet të marrë trajnime të mëtejshme për përdorimin e praktikave efektive të informatave kthyese.*

Shembull i komenteve të lëvdatave dhe rekomandimeve

Komenti

Dëshmitë nga analiza e dokumentacionit të planifikimit, vëzhgimet e orëve mësimore dhe bisedat me nxënës tregojnë se mësimdhënia dhe të nxënit nuk janë të individualizuara për të përmbushur nevojat e nxënësve. Shumica e orëve mësimore janë me një ritëm dhe udhëhiqen nga mësimdhënësi. Ekipi vizitues ka parë pak prova të vlerësimit formues në orë mësimore. Angazhimi i nxënësve në shumicën e orëve mësimore është i ulët. Nxënësit nuk duket se sfidohen apo mbështeten dhe si rrjedhojë nuk po përmbushin potencialin e tyre. Shumica e nxënësve marrin një notë për punën e tyre 1,2,3,4,5 por nuk marrin ndonjë informatë kthyese domethënëse.

Lëvdatat

Nuk ka

Rekomandime

- *Stafi merr trajnim të shënjestruar në një sërë strategjish mësimore të bazuara në dëshmi.*
- *Shkolla zhvillon sisteme ku nxënësit ndihen mjaft të sigurt për t'u dhënë mësimdhënësve informata kthyese për cilësinë e mësimdhënies dhe të të nxënit.*
- *Udhëheqësit e shkollës vendosin një politikë mbështetëse të dyerve të hapura për vëzhgimin e orëve mësimore, në mënyrë që stafi të vëzhgohet rregullisht dhe të trajnohet për të përmirësuar praktikën e tyre profesionale.*

Shembull i komenteve të lëvdatave dhe rekomandimeve

Komenti

Dëshmitë nga bisedat me nxënësit dhe stafin tregojnë se shkolla ka një këshill aktiv nxënësish të zgjedhur në mënyrë demokratike. Nxënësit nga klasa 5 deri në 9 mendojnë se zëri i tyre dëgjohet. Megjithatë, nxënësit nga klasa 1 deri në 5 kanë më pak mundësi për të ndarë pikëpamjet e tyre. Nxënësit nga të gjitha klasat thanë se zakonisht nuk pyeteshin për cilësinë e mësimdhënies dhe të nxënësve në shkollë. Nxënësit nuk ndiheshin rehat në të folurit me mësimdhënësit për cilësinë e mësimdhënies.

Lëvdata

Menaxhimi i shkollës dëshmon se ka kuptuar rëndësinë e fuqizimit të nxënësve për edukimin e tyre.

Rekomandimi

- *Udhëheqësit e shkollës gjejnë mënyrën se si nxënësit mund t'u japin mësimdhënësve informata kthyesë konstruktive, anonime për cilësinë e mësimdhënies dhe*
- *Udhëheqësit e shkollave gjejnë mënyrën se si grupmoshat më të reja mund të përfshihen në proceset e vendimmarrjes në një mënyrë kuptimplote, por të përshtatshme për moshën.*

Shihni raportet (model) për shembuj të mëtejshëm.

Lëvdatat dhe rekomandimet thelbësore

Ekipi duhet të pajtohet për 2-4 lëvdata dhe rekomandime thelbësore. Këto lëvdata dhe rekomandime mund të identifikohen duke analizuar seksione të ndryshme për të parë nëse ndonjë lavdërim apo rekomandim përsëritet. Nëse nuk ndodh kështu, ekipi duhet të pajtohet për lavdërimet dhe rekomandimet thelbësore.

Këto rekomandime dhe lëvdata thelbësore janë prova të paçmueshme për të informuar për planet e ardhshme të shkollës.

Pas vizitës së sigurimit të cilësisë

Roli i ekipit të vlerësimit

- Raporti duhet t'i paraqitet drejtorit të shkollës para orës 16:00 të së premtes së javës së vlerësimit.
- Drejtori dhe ose DKA-ja duhet të ndajnë raportin me stafin, prindërit dhe këshillin e nxënësve. Përpara se raporti t'u dërgohet prindërve, raporti duhet të kontrollohet dy herë në mënyrë që të mos jenë të pranishme referencat individuale për stafin. Cilësia e raporteve mund të ndryshojë fillimisht pasi ekipet e sigurimit të cilësisë do të ndryshojnë në cilësi. Megjithatë, me kalimin e kohës raportet duhet të bëhen më të qëndrueshme në cilësi.
- Shkolla duhet të përdorë gjetjet nga raporti për t'u futur në planin zhvillimor të shkollës dhe planin e zhvillimit profesional.
- DKA-ja duhet të analizojë raportet kolektivisht dhe të krahasojë gjetjet me burimet e tjera të provave.

	Performancë e shkëlqyeshme	Performancë e mirë	Performance Requires Improvement	Performanca e pakënaqshme	Fushat e trajnimit
Planifikimi	<p>Objektivat e orës mësimore janë të qarta dhe të ndërlidhura me temën. Plani e evidenton qartë të nxënësve individualizuar nëpërmjet përdorimit të aktiviteteve, diferencimit dhe strategjive të vlerësimit. Burimet e propozuara përputhen qartë me objektivat e orës mësimore. Nxënësit sfidohen në mënyrë të duhur.</p>	<p>Objektivat e orës mësimore janë të qarta dhe të ndërlidhura me temën. Plani përcipet ta individualizojë të nxënësit nëpërmjet përdorimit të aktiviteteve, diferencimit dhe strategjive të vlerësimit. Burimet e propozuara përputhen me objektivat e orës mësimore. Disa detyra i sfidojnë nxënësit.</p>	<p>Objektivat e orës mësimore përmenden, por nuk janë të ndërlidhura me temën. Plani mësimor e përshkruan orën e mësimt, por ka pak dëshmi për përpjekje që të individualizohet të nxënësve nëpërmjet përdorimit të aktiviteteve, diferencimit dhe strategjive të vlerësimit.</p>	<p>Planifikimi dhe përgatitja janë të jo-adekuatë, të paqarta ose mungojnë. Planifikimi i orëve efektive mësimore.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Diferencimi sipas përmbajtjes, procesit, produktit dhe mjedisit mësimor. Planifikimi i orëve efektive mësimore.
Njohja e lëndës	<p>Njohuri të shkëlqyera për lëndën. Mësimdhënësi i përshat njohuritë akademike me moshën dhe aftësitë e nxënësve. Mësimdhënësi i ndërlidh me moshën dhe aftësitë e nxënësve. Mësimdhënësi i ndërlidh me situata praktike nga jeta reale.</p>	<p>Njohuri të zhvilluara mirë për lëndën. Mësimdhënësi zakonisht i përshat njohuritë akademike me moshën dhe aftësitë e nxënësve.</p>	<p>Njohuri të sigurta të lëndës. Mësimdhënësi zakonisht i përshat njohuritë akademike me moshën dhe aftësitë e nxënësve. Gabimet ndodhin por janë të rralla.</p>	<p>Njohuri të kufizuara të lëndës. Ose njohuritë mbi lëndën janë të papërshtatshme për moshën dhe aftësitë e nxënësve. Mësimdhënësi bën gabime të shpeshta lidhur me lëndën që ligjërohet.</p>	<p>Trajnimi mbi njohjen e lëndës</p>
Sjellja dhe qëndrimi i nxënësve ndaj të nxënësve	<p>Niveli shumë i lartë i angazhimit, mirësjelljes, pjesëmarrjes dhe bashkëpunimit ndërmjet të gjithë nxënësve. Ekziston një klimë produktive për të mësuar, ku nxënësit ndihen të vlerësuar dhe të sigurt.</p>	<p>Shumica e nxënësve janë të respektueshëm dhe të sjellshëm. Ata përmbushin vazhdimisht pritjet e mësimdhënësit. Ekziston një klimë produktive për të mësuar.</p>	<p>Ekziston një klimë e përgjithshme pozitive për të mësuar, megjithëse niveli i angazhimit të nxënësve është mesatar.</p>	<p>Nuk ka asnjë dëshmi që tregon se ekziston një klimë pozitive për të mësuar. Sjellja menaxhohet keq. Nxënësve u mungon angazhimi dhe ndërprerja e vazhdueshme e nivelit të ulët kontribuon në nivelin e ulët të nxënësve dhe në mjedisin e çrregullt në klasë.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Diferencimi sipas përmbajtjes, procesit, produktit dhe mjedisit mësimor. Të nxënësit aktiv Të nxënësit bashkëpunues Të nxënësit me nxënësin në qendër Strategjitë e të nxënësit të vetë-rregulluar
	<p>Ora e mësimt vazhdon pa ndërprerje. Strategjitë e menaxhimit të sjelljes kontribuojnë në klimën e vazhdueshme pozitive për të mësuar. Qëndrimi i nxënësve ndaj të nxënësit të tyre dhe qëndrimi i të tjerëve për të mësuar është shembullor.</p>	<p>Strategjitë e menaxhimit të sjelljes zbatohen vazhdimisht. Nxënësit reagojnë mirë ndaj sistemeve të sjelljes së mësimdhënësit dhe punojnë mirë së bashku.</p>	<p>Ndërprerja e madhe në mësim-nxënënie është e pazakontë, por mund të ndodhin ndërprerje të nivelit të ulët. Nxënësit jo gjithmonë u përgjigjen menjëherë veprimeve të nxënësve.</p>	<p>Sjellja menaxhohet keq. Nxënësve u mungon angazhimi dhe ndërprerja e vazhdueshme e nivelit të ulët kontribuon në nivelin e ulët të nxënësit dhe në mjedisin e çrregullt në klasë.</p>	<p>Strategjitë e menaxhimit të sjelljes pozitive.</p>
Vlerësimi formativ dhe informativ	<p>Mësimi paraprak vlerësohet me saktësi nëpërmjet vlerësimeve diagnostifikuese, si p.sh. pyetjet me shumë zgjedhje dhe vlerësimet tjera formative me cikël të shkurtër. Vlerësimet diagnostifikuese përdoren në mënyrë të duhur. Mësimdhënësi përgjigjet në mënyrë efektive ndaj vlerësimeve diagnostifikuese gjatë orës së mësimt dhe e përshatë orën mësimore në përputhje me rrethanat.</p>	<p>Shkathtësitë dhe njohuritë paraprake vlerësohen dhe referohen nëpërmjet vlerësimeve diagnostifikuese gjatë orës së mësimt, si p.sh. pyetjet me shumë zgjedhje dhe vlerësimet tjera formative me cikël të shkurtër. Mësimdhënësi përgjigjet deri në një masë në vlerësimet diagnostifikuese gjatë orës së mësimt dhe i bën disa përshatje në mësimdhënënie dhe të nxënësit.</p>	<p>Edhe pse bëhen përpjekje për t'i vlerësuar njohuritë paraprake, vlerësimi nuk i vlerëson në mënyrë të saktë njohuritë paraprake të nxënësve. Ka disa dëshmi se mësimdhënësi e përshat mësimdhënënie dhe të nxënësit gjatë orës mësimore duke u bazuar në vlerësimin nga vëzhgimi i klasës.</p>	<p>Vlerësimi e merr pak parasysh mësimin paraprak. Nuk ka asnjë dëshmi të vlerësimit formativ diagnostifikues, si p.sh. pyetjet me shumë zgjedhje gjatë orës së mësimt. Mësimdhënësi nuk bën asnjë përshatje në mësimdhënënie dhe në mësim-nxënënie.</p>	<p>Strategjitë e mësimdhënënieve ndërvepruese (Vlerësimi formativ me cikël të shkurtër)</p>

	Nxënësit përgjigjen në informata kthyesë të përshtatshme me shkirim ose me gojë. Ata e dinë se sa mirë kanë performuar dhe çfarë duhet të bëjnë për t'u përmirësuar.	Nxënësve u jepen informata kthyesë me shkirim ose me gojë dhe ata përgjigjen kur inkurajimi është i qartë dhe specifik.	Nxënësve u jepen disa informata kthyesë me gojë ose me shkirim, por kjo nuk është e njafueshme apo e mjaftë e qartë për ta përmirësuar të nxënësit e tyre.	Nxënësit notohen me 1,2,3,4,5 pa informata kthyesë me shkirim ose me gojë.	Informatat kthyesë dhe notimi
Formative assessment and Feedback	Nxënësit mund ta vetë-vlerësojnë punën e tyre në mënyrë të sigurt dhe punën e shokëve të klasës. Ata mund të përcaktojnë qëllime dhe objektiva për t'u përmirësuar.	Students regularly self-assess their work, and the work of their peers, against clear criteria.	Students self-assess their work sometimes when requested by their teacher.	Students do not self-assess any of their work. They are given a grade 1,2,3,4,5 without feedback	<ul style="list-style-type: none"> Informatat kthyesë dhe notimi Të nxënësit të vetë-rregulluar
	Orët mësimore përfshijnë strategjitë kreative që i sfidojnë nxënësit. Ata inkurajojnë të menduarit kritik dhe kreativitetin. Strategjitë e mësimdhënies individualizojnë të nxënësit nëpërmjet diferencimit të përbajtjes së procesit, produktit dhe mjedisit mësimor.	Ekzistojnë disa prova që nxënësit sfidojnë dhe inkurajohen për të menduar në mënyrë kritike dhe krijuese, dhe detyrat janë të diferencuara për t'i përmirësuar nevojat individuale me një kombinim të përbajtjes së procesit, produktit dhe mjedisit mësimor, por kjo nuk bëhet vazhdimisht gjatë orës së mësimt.	Strategjive u mungon diferencimi, por mësimdhënësi arrin t'i plotësojë disa nevoja individuale dhe të ofrojë disa sfida shtesë.	Nuk ka dëshmi të objektivave të mësim-nxënies apo të diferencimit. Të gjithë nxënësit e kryejnë të njëjtën detyrë me të njëjtin ritëm. Aktivitetet nuk i plotësojnë nevojat individuale të nxënësve.	<ul style="list-style-type: none"> Diferencimi sipas përbajtjes, procesit, produktit dhe mjedisit mësimor. Të nxënësit aktiv Të nxënësit bashkëpunues Të nxënësit me nxënësin në qendër Strategjitë e të nxënësit të vetë-rregulluar
Strategjitë e mësimdhënies	Bëra e pyetjeve në mënyrë sistematike e nxitë të kuptuarit, identifikon konceptet e gabuara dhe i parashikon intervenimet. Përgjigja e mësimdhënësit ndaj pyetjeve ka një ndikim të dukshëm në të nxënësit e nxënësve.	Mësimdhënësi dëgjon dhe vëzhgon me kujdes. Pyetjet i trajton me mjeshtri disa koncepte të gabuara.	Puna monitorohet gjatë orës mësimore. Ka përdorim të kufizuar dhe jo-efektiv të pyetjeve të vlerësimit diagnostifikues/formativ.	Mësimdhënia karakterizohet nga pyetjet e mbyllura për disa nxënës. Pyetjet e vlerësimit diagnostifikues/formativ nuk përdoren.	Strategjitë e mësimdhënies ndërpreuese (Vlerësimi formativ me cikël të shkurterë) Përdorimi efektiv i pyetjeve
	Mësimdhënësi e menaxhon orën në mënyrë të shkëlqyeshme. Mësimdhënësi e përdorë ritmin në mënyrë të duhur për t'i thelluar njohuritë e nxënësve në mënyrë të duhur dhe për t'i sfiduar ata.	Mësimdhënësi e menaxhon orën e mësimt në atë mënyrë që ritmi i detyrave të ndikojë pozitivisht në të nxënësit, edhe pse sfida nuk është gjithmonë e pranishme.	Ritmi i orës mësimore është shumë i shpejtë ose i ngadaltë. Efektet pozitive në mësim-nxënie janë të dukshme herë pas here.	Orës mësimore i mungon ritmi dhe rezultoni me angazhim të pakët të nxënësve. Nxënësit duket se e kryejnë të njëjtën detyrë me të njëjtin ritëm.	<ul style="list-style-type: none"> Diferencimi sipas përbajtjes, procesit, produktit dhe mjedisit mësimor. Të nxënësit aktiv Të nxënësit bashkëpunues Të nxënësit me nxënësin në qendër Strategjitë e të nxënësit të vetë-rregulluar
Progresi në mësim-nxënie	Të gjithë nxënësit tregojnë nivele të larta entuziazmi dhe interesimi. Ata janë të sigurt dhe të angazhuar në orën mësimore. Nxënësit udhëheqin mësim-nxënien dhe i kuptojnë hapat e ardhshëm në procesin e të mësuarit.	Shumica e nxënësve janë të entuziazmuar dhe të angazhuar në orën mësimore. Ata i kuptojnë hapat e ardhshëm në procesin e të mësuarit.	Shumica e nxënësve janë të motivuar për të marrë pjesë në procesin e të nxënësit, por ata nuk ndërmarrin asnjë iniciativë.	Nxënësit janë pasivë. Mësimdhënia nuk arrin t'i angazhojë, entuziazmojë ose t'i motivojë nxënësit.	<ul style="list-style-type: none"> Diferencimi sipas përbajtjes, procesit, produktit dhe mjedisit mësimor. Të nxënësit aktiv Të nxënësit bashkëpunues Të nxënësit me nxënësin në qendër Strategjitë e të nxënësit të vetë-rregulluar

- Kjo matricë i përdor nivelet për t'i ndihmuar vëzhguesit të japin informata kthyesë konstruktive. Matrica nuk ka nevojë të përdoret për t'i vlerësuar mësimdhënësit pasi që notimi është subjektiv dhe 1 orë mësimi nuk mund ta përfaqësojë në mënyrë të drejtë një fazë të mësim-nxënies.



Kosovo Legal
Services Company



IBE



EDUCATIONAL
RESEARCH
INSTITUTE

Ky publikim është prodhuar me mbështetjen financiare të Bashkimit Evropian. Përmbajtja e tij është përgjegjësi vetëm e Projektit KosEd dhe nuk pasqyron domosdoshmërisht pikëpamjet e Bashkimit Evropian.